

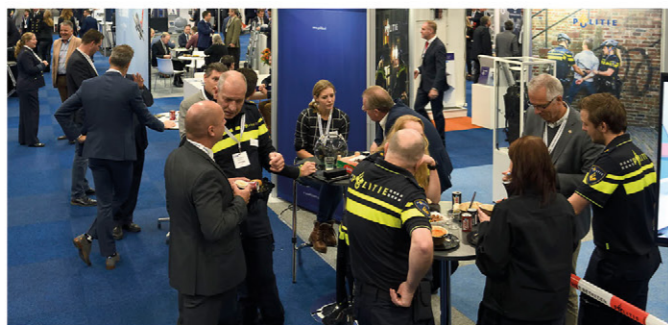

NEDS

NIDV EXHIBITION DEFENCE & SECURITY

36TH EDITION
THURSDAY NOVEMBER 20, 2025
AT ROTTERDAM AHOY

LEARN ALL ABOUT THE LATEST DEVELOPMENTS IN THE
FIELD OF DEFENCE AND SECURITY IN ONE DAY!

OPENING HOURS
08.00 – 17.00 HRS

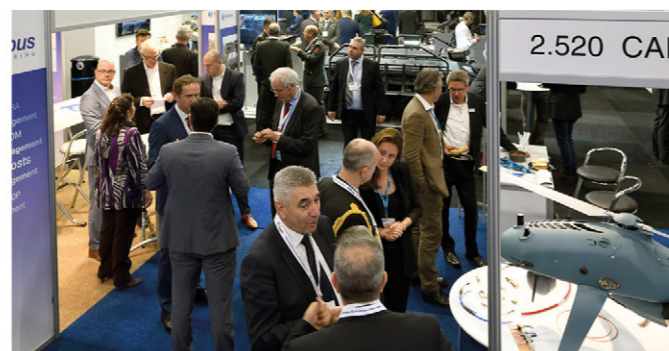

LARGEST DEFENCE AND SECURITY CONFERENCE & EXHIBITION IN THE BENELUX

NUMBER OF VISITORS
2500 DECISION MAKERS

Types of visitors
Government agencies,
companies, politics,
knowledge institutes,
international companies,
Ministries of Defence,
Economic Affairs and Climate,
Foreign Affairs, Justice,
Security Regions, Police
Corps, Coast Guard and
military attachés

More information:
www.nidvexhibition.eu

Van de voorzitter

In deze laatste editie van het NIDV Magazine van het jubileumjaar 2024 blik ik graag met u terug en kijk vooruit.

We besloten het jubileumjaar met de jaarlijkse NEDS in Rotterdam die drukker bezocht was dan ooit. Meer dan 3000 bezoekers, 150 standhouders en 35 internationale delegaties mochten we verwelkomen. De NEDS dient daarbij telkens als platform voor nieuwe ontmoetingen en het verder uitbouwen van bestaande relaties tussen bedrijven onderling en tussen de overheid en het bedrijfsleven. Ook dit jaar weer tekenden een groot aantal partijen overeenkomsten om zo hun samenwerking te versterken.

Het internationale aspect van de NEDS is in de context van de noodzaak van versterkte internationale samenwerking van groot belang. De recentelijk verschenen Defensienota 2024 benadrukt het belang van samenwerking om zo onze gezamenlijke doelstellingen te bereiken. Op veel vlakken dienen de handen ineen geslagen te worden: door samenwerking met de industrie, samenwerking in Europese context en samenwerking met partners buiten de Europese grenzen.

Toen de NIDV in 1984 werd opgericht was er net als vandaag de dag ook geen gebrek aan uitdagingen. Nederland bevond zich met zijn partners midden in de Koude Oorlog en spendeerde destijds bijna 3 procent van het BBP aan zijn krijgsmacht. De F-16 was enkele jaren daarvoor geïntroduceerd en zou gedurende 45 jaar de ruggengraat van de Nederlandse luchtmacht vormen. Nu, veertig jaar verder, lijken de uitdagingen uit een ver verleden zich opnieuw te presenteren. De iconische F-16's zijn vervangen voor de F-35's en de vertrekkende gevechtsvliegtuigen zijn gedoneerd aan Oekraïne dat veertig jaar terug nog onderdeel uitmaakte van de dreiging waar de F-16 voor in het leven geroepen was.

De Russische invasie van Oekraïne heeft duidelijk gemaakt dat het verwaarlozen van de capaciteiten van de krijgsmacht ons duur kan komen te staan. Om deze reden zijn wij positief over de ambitie van het kabinet om langjarig en fors te investeren in de capaciteiten en het voortzettingsvermogen onder andere door de banden aan te halen tussen overheid en de industrie. Onze deelnemers geven al langere tijd hetzelfde signaal af: concrete, langjarige toezeggingen zijn wat de defensie-industrie nodig heeft om deze noodzakelijke opschaling mogelijk te maken.

"If you want to go fast, go alone. If you want to go far, go together". Laat dat nu precies de doelstelling van de NIDV zijn. Met een groeiend aantal deelnemers zijn wij in 2025 graag weer uw partner.

Ik dank al onze partners voor de samenwerking en wens u en uw dierbaren fijne feestdagen en een gezond en veilig 2025!

Raymond Knops
Voorzitter NIDV

Cover: Ruim 3000 bezoekers en zo'n 150 standhouders kwamen op 21 november bijeen voor de 35e editie van de NEDS. In een tijd waarin opschaling en versnelling van aanschaf en productie nodig is, bood de beurs een goede gelegenheid om in één dag bij te praten over de laatste ontwikkelingen op het gebied van de defensie- en veiligheidsindustrie.

Hoewel het merendeel van de standhouders en bezoekers uit Nederland komt, is het internationale aspect niet meer weg te denken van dit evenement. Dit jaar waren er 32 standhouders van buiten Nederland, en 35 internationale delegaties. De NEDS groeit steeds meer uit tot een beurs waar de Nederlandse defensie- en veiligheidsindustrie zowel Nederlandse overheidsvertegenwoordigers en industrieleiders als vertegenwoordigers van buitenlandse industrie en overheid kan spreken.

Alle foto's in dit nummer, tenzij anders vermeld: Georges Hoeberechts

“Industrie ruggengraat van veiligheid”

“Zonder de Verenigde Staten kan Europa op korte termijn de oorlog in Oekraïne niet aan.” Dat zei minister Ruben Brekelmans van Defensie desgevraagd.

*Minister Brekelmans van Defensie:
“Wint agressie het in Europa of winnen de vrijheid en het principe van soevereiniteit?”*

Tekst: Riekelt Pasterkamp

Brekelmans was op 21 november hoofdspreker tijdens de 35^e editie van de defensie- en veiligheidsbeurs van de Nederlandse Industrie voor Defensie en Veiligheid (NIDV). Meer dan 150 bedrijven toonden in Ahoy hun nieuwste producten. Op de beursvloer werden diverse contracten getekend.

“De oorlog die nu woedt op de voorpagina’s kan zomaar overslaan naar onze voortuin”, zei minister Brekelmans. Volgens hem is het conflict in Oekraïne, dat inmiddels ruim duizend dagen duurt, van een militaire oorlog gewijzigd in een industriële oorlog. “We moeten die strijd winnen, de collectieve defensie samen met de industrie. We moeten opschalen en versnellen.” Tegen de defensiebedrijven: “U bent de ruggengraat van onze veiligheid.”

Op de vraag of de Europese landen na 20 januari 2025 (de dag waarop president Donald Trump wordt geïnaugureerd) zonder hulp van de Verenigde Staten zelf het conflict in Oekraïne aan kunnen, antwoordde Brekelmans negatief. "Daartoe zijn we op korte termijn niet in staat."

Gedenkwaardig

Toen Raymond Knops, bestuursvoorzitter van de NIDV, de beurs opende, richtte hij zijn eerste woorden tot de betogers buiten. "U bent de gelukkigen dat u in Nederland mag protesteren, als onderdeel

van uw vrijheidsrechten. Die mensenrechten en veiligheid beschermen onze strijdkrachten, samen met de industrie, elke dag, voor iedereen."

De NIDV bestaat 40 jaar, opgericht in 1984 door drie ministeries: Defensie, Buitenlandse Zaken en Economische Zaken. Knops: "1984 was een gedenkwaardig jaar. Het was het jaar dat Joseph Luns aftrad als secretaris-generaal van de NAVO na dertien jaar dienst. Het was ook het jaar dat president Ronald Reagan, tijdens een microfoontest, grapte over het bevel tot het bombarderen van de Sovjet-Unie - een

uitspraak die snel werd gevolgd door excuses en werd afgedaan als humor. Later dat jaar werd Reagan herkozen als president van de Verenigde Staten. 1984 was ook het jaar dat de personal computer werd geïntroduceerd - een technologie die sindsdien onmisbaar is geworden."

Het was het tijdperk van de Koude Oorlog, gekenmerkt door hoge defensiebudgetten, waaronder 3 procent van het bruto binnenlands product in Nederland. Knops: "Na de val van de Berlijnse Muur nam de politieke bereidheid om te investeren in

Defensie echter snel af. We voerden missies uit, leverden uitzonderlijke resultaten voor minimale investeringen, putten reserves uit en waren sterk afhankelijk van onze transatlantische bondgenoot, de Verenigde Staten."

Prijs

Spullen schafte Defensie aan onder het credo: 'Het beste product voor de beste prijs', aldus Knops. "Er was altijd wel een bedrijf dat wilde leveren, wat het Nederlandse ministerie van Defensie goed uitkwam, aangezien het politieke klimaat weinig ruimte liet

Goed gevulde zaal tijdens de plenaire opening op de NEDS.

NIDV-voorzitter Knops: Belangrijke les voor politici.

voor significante investeringen in de nationale veiligheid. Tot voor kort werd 'tijd' niet eens als een kritische factor beschouwd. Het resultaat was een inkoop- en acquisitieproces dat te complex werd als onderdeel van het DNA van de Nederlandse compliancecultuur."

Jaren van 'oorlogen naar keuze', waarbij NAVO-landen konden beslissen of ze aan missies zouden deelnemen, kwamen abrupt tot een einde met de brute Russische invasie van Oekraïne in 2022. Deze invasie was volgens Knops een wake-upcall: Rusland is terug.

"Sommige analisten voorspellen zelfs dat Rusland tegen 2030 mogelijk een aanval op de NAVO zou

kunnen lanceren. Deze wake-upcall, gecombineerd met de toenemende machtsverwachting van China, zorgde ervoor dat Europa ongeveer twee jaar geleden weer wakker werd. Nadat ze in 2015 een dieptepunt van 1,1 procent van het bbp aan defensie-uitgaven hadden bereikt, hebben de Europese NAVO-landen hun defensie-inspanningen aanzienlijk opgevoerd. De veronderstelling dat dit snel zou leiden tot verbeterde capaciteiten en operationele kracht, is echter onjuist gebleken."

Les

Knops gaf "een belangrijke les" mee voor toekomstige politici: nationale veiligheid mag niet onderhevig zijn aan de politieke grillen van de dag of fluctuerende jaarlijkse budgetten. "De defensie-economie in Europa is lang verwaarloosd. Bedrijven investeren alleen in grootschalige productiecapaciteit als ze een stabiele en voorspelbare markt zien. Voor defensieproducten betekent dit dat overheden zich moeten committeren aan lange termijn aanbestedingen."

Dus, wat te doen? Gebaseerd op het principe dat productie afschrikking is, moeten we volgens Knops een ecosysteem creëren dat prioriteit geeft aan:

- Investeren in partnerschappen – Verder kijken dan verouderde verticale relatiemodellen.
- Veerkracht van de toeleveringsketen – Effectief beheer van middelen en toeleveringsketens is cruciaal.
- Aanpassen aan kortere innovatiecycli – Flexibel blijven en reageren op snelle technologische ontwikkelingen.

Winter

Minister Brekelmans spreekt van 'historische tijden' waarin een fundamentele vraag beantwoord moet worden: "Wint agressie het in Europa of winnen de vrijheid en het principe van soevereiniteit?"

Hij schetste een somber beeld. "Terwijl wij ons voorbereiden op de feestdagen in de warmte van onze huizen, gaan de Oekraïeners een koude winter in, vaak zonder elektriciteit. Helaas zijn er geen signalen dat die agressie afneemt, dus we kunnen ons geen enkele vorm van naïviteit veroorloven."

Brekelmans gaf ruiterslijk toe dat het hem 'niet lukt' de afgesproken 2 procent van het bruto nationaal product uit te geven. De minister erkent dat 'de snelheid waarmee we onze vraag kunnen omzetten in contracten en leveranties een groot obstakel' blijft. 'Vaak kunnen bedrijven de levertijd die we verwachten niet halen en komt er uitstel. Ik wil niemand de schuld geven, maar hoe kunnen we versnellen?' ●

Stap voorwaarts in nieuwe technologie

De NEDS kende dit jaar zijn 35e editie. Tijdens de beurs kwamen overheid, industrie en kennisinstututen samen om de militaire technologie van de toekomst verder te helpen.

Tekst: Riekelt Pasterkamp

Het was op 21 november al vroeg op de dag druk bij Ahoy in Rotterdam. NIDV-directeur Hans Huigen hield er persoonlijk toezicht op dat de ontvangst van gasten goed verliep. Vaste bezoekers wisten waar ze moesten zijn voor de beste koffie: bijvoorbeeld bij de stand van KPN.

Voor mensen uit de industrie en voor militaire belanghebbenden, ook uit het buitenland, heeft de NIDV Exhibition Defence and Security (NEDS) vooral een netwerkfunctie. En het biedt een podium aan de veelal kleinere Nederlandse bedrijven die zich vooral met innovatie en technologie in de kijker willen spelen – en niet alleen op het gebied van drones.

Het was op 21 november al vroeg op de dag druk bij Ahoy in Rotterdam.

Viceadmiraal Jan Willem Hartman, commandant van het Commando Materieel en IT (staande rechts), zette verschillende keren zijn handtekening.

Er werd ook vooruit gekeken. Bijvoorbeeld vliegtuigbouwer Embraer over de C-390 Millennium die vanaf 2027 aan de Koninklijke Luchtmacht wordt geleverd en scheepsbouwer Damen over de Den Helder, het nieuwe bevoorradingschip van de Koninklijke Marine. "Doopt en in dienst stelling in de loop van 2025", meldde Richard Keulen van Damen. Het zal dan voor het eerst in twaalf jaar zijn dat er weer een door Damen gebouwd Nederlands marineschip in dienst komt.

Hoofdtak

Defensie gebruikte de NEDS om verschillende technologieprojecten met een contract te beklinken. Alle nieuwe technologie moet Defensie helpen in de voorbereiding op hoofdtak nummer 1: het beschermen van het eigen grondgebied en dat van de bondgenoten. Viceadmiraal Jan Willem Hartman,

commandant van het Commando Materieel en IT, zette verschillende keren zijn handtekening.

Wat als alle eenheden met elkaar verbonden zouden zijn via optische draadloze communicatie? Dit is waar de *Optical Communication Alliance* zich sterk voor maakt. Defensie, Signify, Aircision, FSO Instruments, SMART Photonics, Secura, TNO & Brainport Development slaan sinds vorig jaar de handen ineen. De alliantie tekende een contract voor de volgende stap in de ontwikkeling van een Wireless Optical Communication-systeem. In dit systeem kunnen eenheden communiceren via licht. Zowel op korte als lange afstand, binnen ruimtes, met satellieten en met troepen op de grond, in de lucht en op zee.

Foto: Martin Bos

De NEDS heeft vooral een netwerkfunctie.

De unieke alliantie werkt samen aan een testbed. Met dit testbed werken de partners naar een commercieel eindproduct dat draadloze communicatie mogelijk maakt. Het is aan Defensie om daarna te onderzoeken welke technologie interessant is voor de krijgsmacht. Bovendien wordt gekeken welke behoefte er leeft binnen Defensie en hoe eenheden de technologie kunnen gebruiken bij hun militair optreden.

Versterking

Tijdens de NEDS ondertekende Defensie ook een contract met Kongsberg Defence and Aerospace. Dat bedrijf levert Defensie zowel lucht- en raketverdedigingssystemen. Deze zijn zowel bedoeld voor de middellange afstand (*Medium Range Air Defence*) als de korte afstand (*Short Range Air Defence*). De krijgsmacht heeft grote behoefte aan deze nichecapaciteit. Zonder lucht- en raketverde-

diging zijn eenheden op de grond, in de lucht en op zee, maar ook de kritieke infrastructuur kwetsbaar.

Viceadmiraal Jan Willem Hartman: "Dit is een belangrijke stap in de versterking van de Nederlandse grondgebonden luchtverdediging. Maar er zijn zeker nog meer investeringen nodig om een volledig inzetbare, gelaagde verdediging te bereiken en onze doelstellingen te behalen."

De NEDS biedt ook een podium aan de veelal kleinere Nederlandse bedrijven die zich vooral met innovatie en technologie in de kijker willen spelen. Een daarvan is Optics11, een spin-off van de Vrije Universiteit in Amsterdam, die een overeenkomst tekende over een haalbaarheidsstudie naar een gesleepte lineaire antenne voor de vier onderzeeboten die de Fransen gaan bouwen voor Nederland. ●

NEDS Matchmaking: verkennen van kansen voor EDF en IP

Om de industrie extra mogelijkheden te bieden om te netwerken, organiseerden de RVO en de NIDV wederom een matchmaking dag voorafgaand aan de NEDS.

Tekst: Eveline Bos

Dit evenement richtte zich op het samenbrengen van bedrijven, kennisinstellingen en overheidsinstanties die actief zijn in het defensie-domein. Het evenement bood deelnemers een platform om kansen voor internationale samenwerking te verkennen binnen programma's van het *European Defence Fund* (EDF) en wereldwijde industriële participatieverplichtingen.

De belangstelling voor de dag was groot: met 350 geregistreerde deelnemers was de maximale capaciteit bereikt. Via een online platform konden deelnemers vooraf een (bedrijfs)profiel aanmaken en gericht afspraken plannen. Zo konden de deelnemers zelf bepalen met wie ze gesprekken wilden aangaan, wat ervoor zorgde dat er zo efficiënt mogelijk gebruik werd gemaakt van de tijd. Er werden in totaal 428 afspraken bevestigd.

Innovatie

Het ochtendprogramma stond in het teken van matchmaking in het kader van het EDF, waaraan 149 deelnemers deelnamen. Het EDF, het Europees onderzoeks- en innovatieprogramma voor defensietoepassingen dat loopt van 2021 tot 2027, heeft als doel:

- het bevorderen van de samenwerking en interoperabiliteit tussen EU-lidstaten;
- het verminderen van capaciteitstekorten binnen de EU;
- het versterken van de defensie-technologische en industriële basis binnen de EU.

Het programma biedt financiële ondersteuning voor alle fasen van innovatie, van onderzoek tot de ontwikkeling van prototypes en certificering. De Europese Commissie benadrukt het belang van deelname door het mkb. Specifieke calls binnen het EDF staan exclusief open voor mkb-consortia, wat unieke kansen creëert voor kleine en middelgrote bedrijven om deel te nemen aan baanbrekende internationale projecten.

Tijdens het ochtendprogramma namen bedrijven deel op zoek naar samenwerkingsmogelijkheden en innovatiepartners. Alle mkb-bedrijven die het wilden, kregen de gelegenheid zich kort te presenteren aan de andere aanwezigen in een pitchsessie; een efficiënte manier om zichtbaarheid te creëren.

Participatie

In de middag lag de nadruk op matchmaking in het kader van industriële participatie en internationale samenwerking. Met het instrument industriële participatie stelt de overheid zeker dat bij de aanbestedingen die gegund worden aan buitenlandse leveranciers, deze leveranciers verplicht worden om tegenorders te plaatsen bij Nederlandse bedrijven.

Tijdens deze sessie waren belangrijke *Original Equipment Manufacturers* (OEM's) aanwezig, waaronder MBDA, General Atomics, Raytheon, Embraer, Thales, Kongsberg, Hensoldt, Naval Group, en Lockheed Martin. Ook het US Department of Defense (DoD) was vertegenwoordigd, wat het

De grote interesse van bedrijven toont vooral ook de bereidheid aan om bij te dragen aan de versterking van Europese en internationale defensiesamenwerkingen.

belang van trans-Atlantische samenwerking benadrukte. US DoD heeft met een aantal Nederlandse bedrijven gesproken over participatie van de Amerikaanse overheid in het testen en valideren van hun producten. De Amerikaanse overheid heeft budget beschikbaar om de kosten van testen en valideren voor haar rekening te nemen.

De belangstelling in de middag was groot: 220 deelnemers gingen met elkaar in gesprek om samenwerkingsmogelijkheden te verkennen. De succesvolle EDF en global matchmaking-dag werd afgesloten met een netwerkreceptie.

Opstap

Met deelnemers uit 29 landen, de intensieve netwerkmogelijkheden en de nadruk op innovatie, biedt deze matchmaking-dag een goede opstap naar toekomstige samenwerkingen en ontwikkelingen in het defensie-domein. De grote interesse van bedrijven toont vooral ook de bereidheid aan om

bij te dragen aan de versterking van Europese en internationale defensiesamenwerkingen. Voor 2025 hebben de RVO en de NIDV de intentie om wederom een matchmaking event te organiseren, voorafgaand aan de NEDS. ●

Collectieve bewustwording essentieel

Verbinden voor vrijheid en veiligheid; dat was het thema van het NIDV symposium op 20 november. Drie inspirerende keynote sprekers gaven vanuit verschillende invalshoeken hun visie op de noodzaak van een weerbare samenleving, waarin vrijheid en veiligheid niet alleen de verantwoordelijkheid van de overheid zijn, maar van ons allemaal. Hoe doe je dat nu, een samenleving weerbaar maken? Hoe zorg je voor verbinding?

Tekst: Eveline Bos

Met bijdragen van socioloog Herman Vuijsje over de maatschappelijke uitdagingen van weerbaarheid, Annelies van Vark over lessen uit de *whole-of-society* benadering in Zweden en Finland, en een spreker uit het bedrijfsleven over de aanpak van cybersecurity, bood het symposium een veelzijdige blik op wat nodig is om onze samenleving weerbaarder te maken en beter voorbereid op crises.

Socioloog en auteur Herman Vuijsje trapte af met zijn keynote *'Allen weerbaar, maar hoe?'* waarin hij het concept weerbaarheid onderzocht in een persoonlijke, maatschappelijke en politieke context. Vandaag de dag is weerbaarheid een *buzzword* geworden door bedreigingen zoals de Russische agressie. De vraag is echter hoe we weerbaarheid, vooral in een complexe en individualistische maatschappij, moeten organiseren.

Kijken we terug in de tijd, dan waren spontane burgerinitiatieven, zoals de *posse* in cowboyfilms of het dijkleger in Nederland, voorbeelden van gemeenschapsweerbaarheid. Maar zulke collectieve acties lijken onhaalbaar in een samenleving waar het algemeen belang vaak wordt ondermijnd door individueel eigenbelang, een fenomeen dat bekendstaat als de *tragedy of the commons*.

Impopulair

Volgens Vuijsje is uiteindelijk alleen de overheid in staat om de benodigde offers af te dwingen door duidelijke regie. De overheid heeft wel intenties hiertoe, echter een gebrek aan concrete plannen,

en sociaal-culturele obstakels maken dit lastig. Wantrouwen jegens de overheid, gevoed door de kadaverdiscipline van de Duitse bezetting en de jarenlange verheerlijking van individuele vrijheid, maakt overheidsingrijpen impopulair. Zelfs initiatieven zoals de Bescherming Bevolking (BB) tijdens de Koude Oorlog konden al rekenen op spot.

Tegelijkertijd is er wel bewondering voor buitenlandse voorbeelden, zoals de Britse *civil defense* tijdens de *Blitz*. Deze tegenstelling wijst op onze complexe relatie met het idee van maatschappelijke discipline en collectieve inspanning. Daarnaast blijkt de Nederlandse houding ten opzichte van weerbaarheid ook wat paradoxaal. Enerzijds steunen Nederlanders defensie en militaire hulp aan Oekraïne, maar anderzijds scoort Nederland extreem laag in bereidheid om zelf te vechten; iets dat Annelies van Vark ook aanhaalt in haar *keynote*.

Hoe kunnen we nu de gevoelsafstand ten opzichte van dreigingen zoals Rusland verkleinen? Hoe zorgen we voor meer bewustzijn? In het onderwijs ligt een van de sleutels, aldus Vuijsje. Door bijvoorbeeld positieve verhalen over landsverdediging te integreren in het curriculum. Om een gevoel van urgentie en betrokkenheid te kweken, zouden herdenkingen, zoals die van 4 mei, specifiek gericht kunnen worden op heldenverhalen en de strijd tussen goed en kwaad. Herman Vuijsje verwoordde het zo: "Oorlog is niet een soort natuurramp met alleen maar slachtoffers. Oorlog gaat over *good and bad guys*, over helden en schurken."

Socioloog en auteur Herman Vuijsje onderzoekt het concept weerbaarheid in een persoonlijke, maatschappelijke en politieke context.

Aanpak

Een groter gevoel voor urgentie noemt Annelies van Vark ook als een belangrijk punt om de samenleving zich voor te laten bereiden op een crisis. In haar keynote *'Whole of society benadering: lessen uit Zweden en Finland'* schetst zij een beeld van de aanpak van beide landen en een voorzet voor Nederland om te komen tot een *whole of society approach* en uiteindelijk een weerbare samenleving. Sociale cohesie en urgentiebesef zijn onder andere belangrijke aspecten hierbij, maar juist op die vlakken is er in Nederland nog een wereld te winnen.

Wat zouden stappen kunnen zijn, in navolging op de succesvolle Zweedse en Finse aanpak? Annelies van Vark doet een aantal voorstellen. Voorstellen waarbij de overheid –zoals Vuijsje ook aangaf– de regie moet voeren.

- Een beperkte reactivering van de opkomstplicht. (geïnspireerd op Zweedse model) Start met kleine aantallen, zowel mannen als vrouwen. Beperk het niet tot alleen de krijgsmacht, maar maak er een maatschappelijke dienstplicht

van. Organisaties als politie, brandweer en ook bijvoorbeeld de zorg en energieleveranciers hebben extra capaciteit nodig in crisissituaties. Naast dat een dergelijke dienstplicht de sectoren versterkt, zorgt het bovendien voor meer sociale cohesie doordat dienstplichtigen uit alle lagen en windrichtingen van de bevolking komen.

- Vrijwillige burgerhulpverleningsorganisatie bij rampen en crises (Geïnspireerd op de Bescherming Bevolking) Organiseer burgerhulpverlening op lokaal niveau voor eerste hulp, brandbestrijding en reddingswerk. Gebaseerd op vrijwilligers, maar wel gefaciliteerd door de overheid door middel van uitrusting en opleiding. Inzetbaar voor alle rampen en crises; in samenwerking met overheidsorganisaties (Veiligheidsregio's), maatschappelijke organisaties (Rode Kruis) en private partners
- Psychologische verdediging Besteed aandacht aan burgerschapsonderwijs, inclusief mediawijsheid. Kennis over de basiswaarden van de democratische rechtstaat en bevordering

van actief burgerschap draagt bij aan cohesie. Ook is het belangrijk de bevolking te informeren over wat ze zelf kan doen in tijden van crisis, hoe de overheid dan communiceert etc. Mediawijsheid zorgt ervoor dat je minder gevoelig bent voor beïnvloedingscampagnes.

- National Defence Course
Bijeenkomsten met krijgsmacht, organisaties uit het veiligheidsdomein, bedrijfsleven, NGO's, academici, journalisten, politici met als doel te informeren, trainen, en netwerken.

- Sterkere sturing door de overheid
Benoem, bijvoorbeeld naar Zweeds voorbeeld dat een Minister voor Civil Defence heeft, een coördinerend bewindspersoon.

Klaar

Met alle geopolitieke spanningen zijn de cyberdreigingen toegenomen. Het is daarom niet zozeer de vraag of je wordt gehackt of aangevallen, maar meer

de vraag wanneer. En dan gaat het erom dat je er klaar voor bent. Weet je hoe je moet reageren? Kun je anticiperen? Blijft je bedrijfsvoering in tact? Ben je als organisatie weerbaar en veerkrachtig?

De derde spreker vertelde hoe binnen zijn organisatie cybersecurity op de kaart is gezet. Iedereen, in alle lagen van de organisatie, is zich bewust van de risico's en weet wat hij of zij wel en niet moet doen. Dat vraagt om de juiste mensen op de juiste plekken in de organisatie, om veel aandacht voor het onderwerp en de mensen en training. Veiligheid moet in het DNA zitten van alle medewerkers en is dan ook chefsache gemaakt.

De technische ontwikkelingen gaan razendsnel. Blijven leren en aanpassen is dan ook essentieel om goed voorbereid te zijn. Kennis en ervaringen delen met andere organisaties en de overheid is daarom onderdeel van de cybersecurity-aanpak. Want ook cyberveiligheid is niet iets dat je geïsoleerd kunt doen. Het is een zaak van iedereen. ●

Annelies van Vark: Samenleving voorbereiden op een crisis.

KORT BERICHT

Missie

De stichting NIDV bevordert de duurzame positionering van de Nederlandse Defensie- en Veiligheidsgerelateerde Industrie (NL-DVI) bij nationale/internationale (overheids)opdrachten en bij (inter-)nationale leveranciersketens. De NL-DVI staat voor de hoogste kwaliteit en doelmatigheid van materieel, diensten en toepassingsgerichte kennis. De NIDV is de strategische partner van de overheid op het gebied van defensie en veiligheid en spil in de samenwerking in de gouden driehoek van overheid, kennisinstellingen en bedrijfsleven. ●

Beurzen 2025

Elk jaar neemt de NIDV deel aan een aantal internationale beurzen. Welke beurzen dat zijn, wordt in overleg met Defensie en Economische Zaken vastgesteld.

Op deze beurzen verzorgt de NIDV het Nederlandse paviljoen voor de deelnemers en organiseren we ontmoetingen met relevante bedrijven en overheidsfunctionarissen. Voor 2025 gaat het om de volgende beurzen:

SecD-Day	Helsinki	januari 2025
DEFEA	Athene	mei 2025
LIMA	Maleisië/Langkawi	mei 2025
MADEX	Zuid-Korea/Busan	juni 2025
DALO	Kopenhagen	augustus 2025
DSEI	Londen (Alleen posterdeelname mogelijk)	september 2025
ADEX	Seoul	oktober 2025

Heeft u vragen, wilt u meer informatie, of deelnemen? Neem dan contact op met Peter Huis in 't Veld. ●

COLOFON

Stichting Nederlandse Industrie voor Defensie en Veiligheid (NIDV)
Bezuidenhoutseweg 161
2594 AG Den Haag
(070) 364 48 07
info@nidv.eu
www.nidv.eu

Het nieuwsmagazine verschijnt enkele malen per jaar.
Eindredactie: Riekelt Pasterkamp

Abonnementen

Medewerkers van NIDV-deelnemers en overheid ontvangen dit blad gratis. Aanvragen via: office@nidv.eu.

Advertentieverkoop:

ER Communicatie 06-27028877
info@er-communicatie.nl

Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave, mag worden veelevoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch, door foto kopieën, opnamen, of enig andere manier, zonder voorafgaand schriftelijke toestemming van de uitgever.

NIDV Bureau

Hans Huigen, *Directeur*
Hildegard Hof, *Business Development Manager Maritiem*
Edwin Leidelmeijer, *Business Development Manager Grondgebonden*
Donald Trouerbach, *Business Development Manager Lucht*
Jouke Antuma, *Business Development Manager IT*
Peter Huis in 't Veld, *Business Development Manager Internationaal*
Frans Kleyheeg, *Adviseur Europese zaken*
Seema Sahadew Lall, *Manager*
Nicole Rosbergen, *Managementassistent*
Lotta de Lig, *Secretaresse*
Lucas Dymanus, *Beleidsmedewerker*
Eveline Bos, *Communicatiemanager*
Sander Zijlstra, *Communicatie adviseur internationaal*
Paul de Witte, *Adviseur Duurzaamheid*

Algemeen Bestuur Stichting NIDV

drs. R.W. Knops, *voorzitter*
R.F.M. Keulen MBA, *Damen Naval*
ir. G. van der Molen, *Thales Nederland*
ir. W. Riemersma, *CGI*
SBN b.d. M. G. L. H. Tossings, *TNO*
S. Hamminga, *Robin Radar*
ir. R.J. van Baaren, *ADSE Consulting & Engineering*
drs. I. Veerman, *Van Halteren Metaal BV*
ing. A. Hijwegen, *TriOpSys*
ir. A.J. de Jong, *Delft Dynamics B.V*
E. Scheeren, *GKN Aerospace*
P. van Breugel, *Verebus*

Bestuur, directie en medewerkers van de NIDV wensen u een veilig 2025 met concrete orders toe

Foto: Mediacentrum Defensie